VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (pirmā palāta)

2017. gada 20. novembrī*

Prasība atcelt tiesību aktu – Pārstāvība ar advokāta, kuram nav trešās personas statusa, palīdzību – Nepieņemamība

Lieta T-702/15

BikeWorld GmbH, Sanktingberta [*Sankt Ingbert*] (Vācija), ko pārstāv *J. Jovy*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Flynn*, *B. Stromsky* un *T. Maxian Rusche*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts daļēji atcelt Komisijas 2014. gada 1. oktobra Lēmumu (ES) 2016/151 par valsts atbalstu SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ko Vācija īstenojusi *Nürburgring* kompleksam (OV 2016, L 34, 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*], tiesneši V. Valančus [*V. Valančius*] un U. Ēbergs [*U. Öberg*] (referents),

sekretārs: E. Kulons [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Tiesvedības priekšvēsture

1 *Nürburgring* ir autosacīkšu trase Reinzemes-Pfalcas federālajā zemē Vācijā, kas laikposmā no 2002. gada līdz 2012. gadam ir izmantojusi vairākus atbalsta pasākumus, kurus galvenokārt veidoja kapitālieguldījumi, aizdevumi, valsts garantijas, nodomu vēstules, prasījumu pakārtotība, nomas maksa zem tirgus likmes, atlīdzības maksājumi par pakalpojumu sniegšanu un subsīdiju maksājumi.

* Tiesvedības valoda – vācu.

2 Šie pasākumi attiecās uz izdevumiem, kuri attiecināmi uz tādu objektu būvniecību un ekspluatāciju, kas tieši saistīti ar autosacīkšu trasi, galvenokārt tribīnēm, tādu objektu būvniecību un ekspluatāciju, kuru mērķis ir veicināt tūrismu (atpūtas pasākumi, izmitināšana, sabiedriskie pasākumi, tirdzniecība, ēdināšana un azartspēles), kā arī Formula 1 sacīkšu organizēšanu.

3 Šos pasākumus galvenokārt īstenoja Reinzemes-Pfalcas federālā zeme Vācijā un tās kontrolētie publisko tiesību subjekti, kuriem piederēja dažādi *Nürburgring* kompleksa objekti, proti, *Nürburgring GmbH* (turpmāk tekstā – "*NG*"), *Motorsport Resort Nürburgring GmbH* un *Congress-und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH*.

4 Eiropas Komisija 2012. gada 21. martā nolēma sākt formālo izmeklēšanas procedūru attiecībā uz Vācijas Federatīvo Republiku par atbalstu, kas piešķirts *Nürburgring* kompleksam, ietverot *NG* aizdevumus saviem meitasuzņēmumiem, kuru vidū bija prasītāja, proti, *BikeWorld GmbH*, agrāk saukta par *BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH* (turpmāk tekstā – "*BWNB*"), pēc tam par *BikeWorld Nürburgring GmbH* (turpmāk tekstā – "*BWN2*"), vai tās juridiskie priekšteči, piemēram, *Bike World Nürburgring GmbH* (turpmāk tekstā – "*BWN1*").

5 *BWN1* uzņēmējdarbības mērķis bija jaunu un lietotu motociklu tirdzniecība, kā arī motociklu tūrisma veicināšana Eifeles reģionā. No 2005. gada 6. septembra *BWN1* apvienošanās ietvaros tika pievienots *BWNB*. Uzņēmuma nosaukums *BWNB* vēlāk tika mainīts uz *BWN2*.

6 *NG* secīgi vai vienlaikus piedalījās *BWNB* un *BWN1*, pēc tam *BWN2* un prasītājas pamatkapitālā. Tā piešķīra aizdevumus saviem meitasuzņēmumiem *BWN1*, *BWNB* un *BWN2* (turpmāk tekstā – "strīdīgie aizdevumi").

7 2007. gada 15. maijā *NG* atsavināja 49 % savu uzņēmuma *BWN2* kapitāla daļu par labu *Norbert Brückner* un *Jörg Jovy*. Šīs atsavināšanas ietvaros prasījumu, kas atbilst strīdīgajiem aizdevumiem, vērtība, pēc prasītājas uzskata, ir tikusi novērtēta nulle euro apmērā.

8 *BWN2* saimniecisko darbību *Nürburgring* [kompleksā] pārtrauca 2008. gadā.

9 Pēc tam *BWN2* mainīja savu nosaukumu uz prasītājas nosaukumu, un uzņēmuma juridiskā adrese tika pārcelta uz Sanktingbertu (Vācija).

10 Pēc tam, kad Vācijas Federatīvā Republika bija piešķīrusi papildu atbalstu, Komisija ar 2012. gada 7. augusta lēmumu pagarināja izmeklēšanas procedūru.

11 Komisija 2014. gada 1. oktobrī pieņēma Lēmumu (ES) 2016/151 par valsts atbalstu SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ko Vācija īstenojusi *Nürburgring* kompleksam (OV 2016, L 34, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

12 Apstrīdētajā lēmumā Komisija noteica, ka strīdīgie aizdevumi bija pamatā nelikumīga un ar iekšējo tirgu nesaderīga valsts atbalsta piešķiršanai, kas ir jāatmaksā.

13 Apstrīdētā lēmuma preambulas 226. apsvērumā Komisija konstatēja, ka prasītājai ir jāatmaksā valsts atbalsts, ko tā pati ar saviem agrākajiem nosaukumiem vai tās juridiskie priekšteči bija saņēmuši strīdīgo aizdevumu ietvaros.

14 Ar 2015. gada 5. maija vēstuli *NG* pieprasīja prasītājai atmaksāt kopējo summu 4 902 275,29 EUR apmērā. Kopš 2015. gada 10. augusta *NG* ir vērsies *Landgericht Saarbrücken* (Zārbrikenes apgabaltiesa, Vācija), lai prasītājai tiktu piespriests atmaksāt summu 250 000 EUR, kas 2007. gada 4. aprīlī saņemta aizdevuma veidā, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu un LESD 107. panta 1. punktu. Papildus minētajai tiesvedībai *NG* līdzīgu iemeslu dēļ pieprasīja tai summu 4 652 200 EUR apmērā.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

15 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 3. decembrī, prasītāja cēla šo prasību. Lieta tika nodota Vispārējās tiesas astotajai palātai, un tika norīkots tiesnesis referents.

16 2016. gada 7. aprīlī Komisija iesniedza iebildumu rakstu.

17 2016. gada 13. maijā procesa organizatoriskā pasākuma ietvaros Vispārējā tiesa aicināja prasītāju izskaidrot saistību, kas tai bija ar tās pārstāvi *Jörg Jovy*, un izteikties par prasības pieņemamību no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. panta trešās un ceturtās daļas viedokļa.

18 2016. gada 30. maijā prasītāja atbildēja, ka *J. Jovy* bija viens no tās diviem kapitāldaļu īpašniekiem un viņam piederēja 10 % tās pamatkapitāla, tomēr viņam nebija nekādas lomas tās administratīvajā un finanšu pārvaldībā.

19 2016. gada 19. jūlijā prasītāja iesniedza replikas rakstu, kurā tā informēja Vispārējo tiesu par likvidācijas procesa uzsākšanu attiecībā uz to, un pēc tam, kad tā bija atkārtojusi prasības pieteikuma prasījumus saistībā ar apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanu, lūdza apturēt tiesvedību izskatāmajā lietā uz deviņiem mēnešiem.

20 2016. gada 22. jūlijā Komisija iesniedza savus apsvērumus par pieteikumu par tiesvedības apturēšanu, secinot, ka tiesvedība nebūtu jāaptur.

21 Ar 2016. gada 29. jūlija lēmumu Vispārējās tiesas astotās palātas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par tiesvedības apturēšanu.

22 Komisija 2016. gada 2. septembrī iesniedza atbildes rakstu uz repliku.

23 Komisija 2016. gada 16. septembrī darīja zināmu, ka tā nevēlas tikt uzklausīta tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai. Prasītāja noteiktajā termiņā nav iesniegusi nevienu pieteikumu, lai tā tiktu uzklausīta tiesas sēdē, atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 106. pantam.

24 Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2016. gada 12. oktobra lēmumu šī lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas pirmajā palātā.

25 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl šis lēmums attiecas uz prasītāju;

– apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi attiecībā uz to līdz brīdim, kad Vispārējā tiesa pieņems nolēmumu par šo prasību.

26 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– galvenokārt – noraidīt prasību kā nepieņemamu;

– pakārtoti – noraidīt prasību kā nepamatotu;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

27 Saskaņā ar Reglamenta 129. pantu Vispārējā tiesa, uzklausījusi puses, jebkurā laikā pēc savas ierosmes var lemt par absolūtiem šķēršļiem tiesas procesam, tostarp arī par prasības pieņemamības nosacījumiem, izdodot motivētu rīkojumu (skat. rīkojumu, 2017. gada 27. marts, *Frank*/Komisija, T-603/15, nav publicēts, EU:T:2017:228, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Šajā gadījumā Vispārējā tiesa uzskata, ka tā ir guvusi pietiekamu informāciju no lietas materiāliem un lietas dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem tiesvedības rakstveida daļā un ka līdz ar to nolēmums ir jāpieņem, neveicot tālākas procesuālās darbības.

29 Formāli neizvirzot iebildi par nepieņemamību, Komisija iebildumu rakstā un atbildes rakstā uz repliku ir atsaukusies uz nepieņemamības pamatu, kurš būtībā ir saistīts ar to, ka šī prasība neatbilst Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. un 21. panta prasībām, jo advokāts, kas pārstāv prasītāju, *J. Jovy* ir bijis viens no tās diviem kapitāldaļu īpašniekiem un tādējādi viņš nav no tās neatkarīgs.

30 Prasītāja varēja paust nostāju par šo nepieņemamības pamatu savā atbildē uz Vispārējās tiesas procesa organizatorisko pasākumu (skat. iepriekš 17. punktu) un replikas rakstā. Šajā ziņā tā būtībā ir norādījusi, ka prasības celšanas brīdī tās pārstāvis bija saistīts ar prasītāju tikai tiktāl, ciktāl viņam piederēja 10 % tās pamatkapitāla, bet viņam nebija nekādas lomas tās administratīvajā un finanšu pārvaldībā un viņš to pārstāvēja tikai kā advokāts, nevis kā kapitāldaļu īpašnieks.

31 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. panta trešās un ceturtās daļas un minēto statūtu 21. panta pirmās daļas, kas piemērojamas Vispārējai tiesai saskaņā ar šo pašu statūtu 53. panta pirmo daļu, it īpaši no minēto statūtu 19. panta trešajā daļā izmantotā vārda "pārstāvēt", izriet, ka, lai celtu prasību Vispārējā tiesā, lietas dalībnieki, kas nav dalībvalstis, Eiropas Savienības iestādes, valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma (EEZ) līgumslēdzējas puses, bet nav dalībvalstis, vai šajā līgumā minētā EBTA Uzraudzības iestāde, nav tiesīgi rīkoties paši, bet tiem ir jāizmanto trešās personas, kurai ir tiesības praktizēt dalībvalstu tiesās vai to valstu tiesās, kas ir EEZ līguma līgumslēdzējas puses, pakalpojumi (skat. rīkojumus, 1996. gada 5. decembris, *Lopes*/Tiesa, C-174/96 P, EU:C:1996:473, 11. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2015. gada 16. septembris, *Calestep*/*ECHA*, T-89/13, EU:T:2015:711, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Šī prasība izmantot trešās personas pakalpojumus atbilst Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. panta pamatā esošajai koncepcijai par advokāta lomu Savienības tiesību sistēmā, saskaņā ar kuru advokāts līdzdarbojas tiesas spriešanas procesā un viņam pilnīgi neatkarīgi un prioritārās taisnības interesēs ir jāsniedz klientam nepieciešamā juridiskā palīdzība (skat. rīkojumus, 2013. gada 5. septembris, *ClientEarth*/Padome, C-573/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:564, 11. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2015. gada 16. septembris, *Calestep*/*ECHA*, T-89/13, EU:T:2015:711, 29. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā šī koncepcija Savienības tiesās izskatāmajos strīdos tiek īstenota objektīvi, un šī īstenošana noteikti ir neatkarīga no valstu tiesību sistēmām (skat. rīkojumus, 2009. gada 19. novembris, *EREF*/Komisija, T-40/08, nav publicēts, EU:T:2009:455, 27. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2015. gada 18. maijs, *Izsák* un *Dabis*/Komisija, T-529/13, nav publicēts, EU:T:2015:325, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Tiesa uzskata, ka šīs prasības par pārstāvību ar trešās personas palīdzību būtība ir, pirmkārt, neļaut privātiem lietas dalībniekiem pašiem vērsties tiesā, neizmantojot starpnieku, un, otrkārt, nodrošināt, ka juridiskas personas aizstāv pārstāvis, kas ir pietiekami attālināts no juridiskās personas, kuru viņš pārstāv (rīkojumi, 2013. gada 5. septembris, *ClientEarth*/Padome, C-573/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:564, 14. punkts, un 2014. gada 4. decembris, *ADR Center*/Komisija, C-259/14 P, nav publicēts, EU:C:2014:2417, 25. punkts; skat. arī rīkojumu, 2017. gada 6. aprīlis, *PITEE*/Komisija, C-464/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:291, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Kad Tiesa ir nostiprinājusi "pilnīgi neatkarīgi" sniegtas juridiskās palīdzības kritēriju, lai definētu advokātu un to klientu saziņas konfidencialitātes aizsardzības piemērošanas jomu *ratione personae* (spriedums, 1982. gada 18. maijs, *AM & S Europe*/Komisija, 155/79, EU:C:1982:157, 24. punkts), tā ir identificējusi šādu palīdzību kā tādu, ko sniedz advokāts, kurš strukturāli, hierarhiski un funkcionāli ir trešā persona attiecībā pret personu, kas saņem šo palīdzību (spriedums, 2007. gada 17. septembris, *Akzo Nobel Chemicals* un *Akcros Chemicals*/Komisija, T-125/03 un T-253/03, EU:T:2007:287, 168. punkts), kas ir identifikācija, kura tāpat ir atbilstoša saistībā ar pārstāvību Savienības tiesās (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2011. gada 9. novembris, *Glaxo Group*/ITSB – *Farmodiética* ("ADVANCE"), T-243/11, nav publicēts, EU:T:2011:649, 16. punkts). Turklāt ir ticis nospriests, ka lietas dalībnieka Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. panta trešās daļas izpratnē – jeb nepriviļeģēta lietas dalībnieka – advokātam nedrīkst būt nekāda tāda personiska saistība ar attiecīgo lietu vai tāda atkarības saikne ar savu klientu, ka viņš riskētu nespēt vispienācīgāk pildīt šo būtisko tiesu sistēmai piederīgās personas lomu (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2008. gada 30. oktobris, *Ortega Serrano*/Komisija, F-48/08, EU:F:2008:131, nav publicēts, 35. punkts). It īpaši Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka ekonomiskajām vai strukturālajām attiecībām, kuras ir pārstāvim ar tā klientu, nevajadzētu būt tādām, kas var izraisīt sajaukšanu starp paša klienta interesēm un tā pārstāvja personiskajām interesēm (rīkojums, 2011. gada 6. septembris, *ClientEarth*/Padome, T-452/10, nav publicēts, EU:T:2011:420, 20. punkts).

35 Tādējādi prasība, kas Savienības tiesībās noteikta nepriviļeģētiem lietas dalībniekiem, Vispārējā tiesā tikt pārstāvētiem ar neatkarīgas trešās personas palīdzību, nevar tikt saprasta kā prasība, kuras mērķis būtu vienīgi izslēgt pārstāvību ar pilnvarotāja darbinieku vai personu, kas ekonomiski ir atkarīgas no pilnvarotāja, palīdzību (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2013. gada 5. septembris, *ClientEarth*/Padome, C-573/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:564, 13. punkts). Runa ir par vispārīgāku prasību, kuras ievērošana ir jāizvērtē katrā konkrētajā gadījumā.

36 Šajā lietā ir jāizvērtē, vai *J. Jovy* saistība ar prasītāju un izskatāmo lietu ir saderīga ar prasībām, kuras ir piemērojamas nepriviļeģētu lietas dalībnieku pārstāvībai Savienības tiesās.

37 Ir skaidrs, ka *J. Jovy* no uzņēmuma *NG* iegādājās 10 % prasītājas pamatkapitāla un kopš tā laika ir viens no diviem vienīgajiem prasītājās kapitāldaļu īpašniekiem. Turklāt no prasības pieteikuma 10. punkta izriet, ka saistībā ar darījumu, ar kuru *J. Jovy* un otrs prasītājas kapitāldaļu īpašnieks ieguva prasītājas kapitāla daļas, "[prasījumi], kas saistīti ar [strīdīgajiem] aizdevumiem, [..] [bija] tikuši novērtēti nulles vērtībā un nodoti vienam no jaunajiem kapitāldaļu īpašniekiem, neveicot nekādu citu iedalīšanu", minētajam kapitāldaļu īpašniekam atzīstot, ka "viņš vēlas [tos] nodot tālāk kādai citai personai".

38 Personiskā saistība, kas tādējādi prasības celšanas brīdī bija prasītājas advokātam ar prasītāju un izskatāmo lietu, radīja risku, ka prasītājas advokāts nespētu vispienācīgāk pildīt savu būtisko tiesu sistēmai piederīgās personas lomu.

39 Atbildot uz Komisijas minēto nepieņemamības pamatu vai Vispārējās tiesas procesa organizatorisko pasākumu, prasītāja un tās advokāts nav iesnieguši nevienu pierādījumu, kas būtu ļāvis noraidīt šāda riska pastāvēšanu konkrētās lietas apstākļos.

40 Savukārt no prasības pieteikuma 8. un 12. punkta izriet, ka šajā lietā minētais risks ir īstenojies, jo *J. Jovy* savu stāvokli un savas personiskās intereses, kādas viņam ir kā ieguldītājam prasītājas uzņēmumā un tās kapitāldaļu īpašniekam, ir sajaucis ar savas klientes stāvokli un tās pašas interesēm. Proti, lai apstrīdētu valsts atbalsta, ko prasītāja esot nelikumīgi saņēmusi saistībā ar strīdīgajiem aizdevumiem, atmaksāšanu, viņš ir norādījis, pirmkārt, ka "pašreizējiem prasītājas kapitāldaļu īpašniekiem [nebija] nekādas saistības ar dalībniekiem vai kapitāldaļu īpašniekiem laikā, kad aizdevumi [tikuši] piešķirti". Otrkārt, viņš ir apgalvojis, ka, uzņēmumam *NG* pārdodot savas daļas prasītājas pamatkapitālā, nebija jānoskaidro jautājums par minēto aizdevumu piešķiršanas likumību un par noteikumu valsts atbalsta jomā ievērošanu, jo "atsavināšanas līgumā, kas [noslēgts] ar *NG*, šis uzņēmums [iegādātājiem] bija arī apliecinājis, ka "tas nav saņēmis valsts subsīdijas"". Tādējādi izvirzītie

iebildumi bija pilnībā personiski saistīti ar *J. Jovy* un otru prasītājas kapitāldaļu īpašnieku kā kapitāldaļu, kuras uzņēmumam *NG* piederēja prasītājas pamatkapitālā, iegādātājiem, un tie neattiecās uz prasītāju, kuras kapitāla daļas tika iegādātas.

41 Tādējādi ir jākonstatē, ka prasības celšanas brīdī *J. Jovy* bija personiska saistība ar prasītāju un ar izskatāmo lietu, kas nozīmē, ka viņš nebija pietiekami attālināts no prasītājas šā rīkojuma 33. punktā minētās judikatūras izpratnē, lai varētu to pārstāvēt pilnīgi neatkarīgi.

42 No iepriekš minētā izriet, ka, tā kā pieteikumu par lietas ierosināšanu bija parakstījis *J. Jovy* kā prasītājas advokāts, šī prasība nav tikusi celta atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 19. panta trešajai un ceturtajai daļai un Reglamenta 51. panta 1. punktam.

43 Līdz ar to prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

44 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai nolēmums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

izdod rīkojumu:

1) Prasību noraidīt kā nepieņemamu.

2) *BikeWorld GmbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Luksemburgā, 2017. gada 20. novembrī

Sekretārs
E. Coulon

Priekšsēdētāja
I. Pelikánová